

ԵՆՐԱԻՔ	
Սենեկայի բէշից	150
Լիւր ալյուր	80
Խնչ ալյուր	40
Թաշարայր խինմ բօքս ի ներքի սենեկի	40
Շէհր բօքսար	80

Ղազէթայա միւթէալիդ խուսուսած իշին Յ. ՔՕԼԱՅԵԱՆԱ
միւրաճաած օրուներ:

Ի Լ Ա Ն Ա Ք

Պետք սաքրքր պիտ տե՛լարց իյին	2
Իիմնի տե՛ւա իյին	4
Իլ տաի՛ւելէ գոմուպանն պէ՛տք սաքրքր	10
Զիտատ տերն իյնիլէ՛ն իլանար իյին՝ յարճա քա- գարլոց յու՛նուր	

[illegible]

ԱՄԻԹԱՆԷ 29 ՄԱՅԻՍ 1887

ԻՒԻՆԼԻԻՔ ՎԱԳԸԱԼԱՐ

Հէյեթի նիսապէթ ազաւանտան
միւրալայ Մութգուրոֆ՝ պազը ումու-
ըը խուսուսիեհէսի իլին ֆիլիպպէեհ,
վէ Մ. Զիվգօֆ Վայնաւան կիտիպ,
Սօֆիաւտա պուլուստան Մ. Իսթան-
պուլոֆ հայէն հսրիֆիւրայ իսւտէ,
էլիլիկէ հելւզ Թութմուշ օլտուղու,
Սօֆիաւտան հազըրմըյ տորը։ Հէյեթ-
թի նիսապէթ ազաւանտան Մ. Զիվ-
գօֆուհ, ըեֆիլգէրէրլէ պօզուլուպ,
Իուսճուգա կիտէրքէն, փարթ Զիւ-
թօյա բրիլիանտան կէլիտիւրէ, պիլը
թաղպալ իլէ տիւրպը չեգաբըրլույ,
Թասթը Թէվկըֆէ ալընտըրընա տա-
լըր, կէէն հաֆթա պիլը Պիւքըէ
զաղէթաւընըն նէլը իթմիլ օլտուղու
խապէր, Սօֆիաւտան քէչիսէ օլունան
Էթիլէրլաֆնանան իլէ Թէքըլպ ուլու-
մուշ տուր։

Պիր թելեկրաֆնամեհե նեղարեն,
պիւնիւք Սօսլրանիեհին պու ալ
զարֆընտա ճէմի մուգարբեր օլուպ
պու կիւնլերտե գարարնամեսի նեղ
խորէճէք տիր :

Հէյեթիթի նիեապէթին ումուր
նիեապէթտէն թէպիտի իլէ, պիթ
բէնս ինթիխապ օլունունճաեա տէ-
կին, պիթ գայմագամ նասպը թա-
սալվուրունուն հուսուբէզիր օլ-
մասը մէմուլ աստ օլունուեօր:

Պրերիվանեթտէ իշպու թաապիվուր
Ալմանա, Ալիսթիւս վէ Ինկիլթէր-
րա թարաֆընտան թաապիպ օլուն-
մուշ, վէ տիկէր պիր ըրիվանեթէ կէ-
րէ, պունու մէյտանա գօտան Բու-
սիա տէվլէթի աղուրունմուշ տուր:

Պուլկար մեծերէսինն թեմակեան
իչն, Պապը Ալինն, Բեթընպուր
Հիւքիւմէթի նեղտոնտ ինքա իթ
տիկի թեմպաիւսաթը Եւտոնտսինն
նէթիեթի, Էարնէքը ճուսա իրթի
իթի, Երաստ բազար իրթէսի կիւնտէ
էվլէ մալիւ օյմանանազ տըր, չիւն
քը Ռուսիա իարբիեիե նազըրը Մ. տ
իէէքս, Բեթընպուրկտա պուլուն
մանրալ, արյանն մալիւմթի նեղա
րէն, տիւնիքը կիւն շէքս ինչեքս
պալտէթի մուգարըր իմիշ. Պինաւ
պէյճ, տէվլէթի Ալիե մէֆիր Շա
քըր բաշա հազըրէթէրինն, Պապ
Ալիինն ալըր օլտուրու իյգահաթը
տիւն ազաւմ թեմպլիլ իթմիշ Խոտւ
միւհ շէմմէ տիր:

Ի իպահածը մէջքերւէնն չունա
լիպարէթ օլտուղունու Լէվնիթ ըրիվ
եթ խորեօր, Բուսիանըն արզու
սունա մուկափֆադաթա, չիմտի
հայտէ Պուկարիսմանը իտարէ իտ
կէչն հէ յեթէի նիհապէթ իսթիֆ
Խիմտիկ, վէ քէշա մմուրեիեթ
նի, մուկալիֆ ֆըրգա թարաֆտար
նընա թէքը իյէտիկի հալտէ, թա
պիեաթիյէն օլ վազըթ տա, չիմտի
հէ յեթէի նիհապէթ ֆըրգաթ, ֆը
գաթ մուկալիֆէիե թէշըլի իտէն
կննտէ, Պուկարիսիմանա պուլու
նան բօլիթ իգա ֆըրգալարը պէյնի
տէ հուսուլի իթիլաֆ վէ իթիթիֆ
արըուսու. երնէ դապիլ օլամաեաճա
պըր, Շու հալլըր ինապընճա, Բու
սիա հիւքիմէթի, Պուկարիսմ
բէնսիլիկի մադամը իշար տէլէթ
Սիկէնէ պիլոնսմգէտ իշար մէ թա

եհն էլլէտիկինտէ, պիր Հարեքէթ
մուսալէմէթբերվէրանէ իպրազ ին
միշ օլանազ, վէ տէլէթի Արիէ տէ
օ Նամէդտի, Գուկարարա վէ տուէ
լլ մուսալմանա Նէքլիկ իտէճէր,
վէ իլլէթ պու Նամէդտի թայիկ
օլունուր օլունմազ, շիմտիրի Հէյէ
թի նիհապէթ իլտէն չէքլէճէր տիր
ճարիր բաշա Հազրէթէրինի Ռ. տ
Կիրան Նէգտինտէ մէմուր օլտուզո
թէշէպպիւսաւ շը պունտան իպարէ
իտուկի գանն օլունուեօր:

Սօսորանիէ մէջ իսկին տաղը ըմպ
վէ ինթիխապաթը ճէտտիտէէ իպ
թիտար իյլմէք իւզըրէ պըր բըրէ
գայմագամընը թայէինի քէյֆիէ
թինէ կէինճէ, վաթթիյլէ պոննու
լազըրտըր օմուշ վէ գապուլ իտի
մէյիլ օլտուզու հալտէ, գու իուտու
սըն իէէրար մէյտանա գճուլամմա
նահաղը, Լէվիթըն ճիւմէին ըիվա
եայթընտան տըր:

Տիւնքը բաթա ինչ այնքան եվրոպական
զագէթալարներում միւնտերիճ պլան
թէլէկապիւնամէտէ իսէ, Բուսիս տէ
լէթի, պրի նադիւր իրաքէ իթմէ
իւնն իզնա խօթիմէզ իսէ, Պաս
Ալի ճանիպի սամախնտէն, Բուսիսն
տախի մազհարը թասիպի օլապի
ճէր պրի նադէտ թէլէթի օլունա
ինթիսապ գըրընդգտը, իսէ
մուազզամանըն ումոււմը, թախտ
իթմէնճէնք օլուն իսէ տախի, ինթ
խապ օլունան զաթ, խաարէն ում
ըը իմարէթի տէրիւհտ իտիպ, մ
վափփապաթ իթմէմիլ օլաճգ օլ
տէվլէթիլինի իվ խոստուսա Բուսի
նըն տախի իթմէմալը իզգաքսն չա
լլապաթըր պէնան գըրընքոր:

Շախմանը տիպ գաթ խուսուսա-
հետիտէտէն օլարագ, Բուսիա տե-
լէթիւնի Պերլին սէկրէրի գոնթ Շուգ-
լոֆուռ Մօսկուա վէ եախօտ Գա-
գաս վալիլիկինէ թայեիտ օլունաճ-
ղը հասէպլիլէ, Պերլինի քիւլլի-
թէրք իլէ, Իէթրէպաուրկա աղիւն
իթտիլի շաեի օլմուդ իքէն, չիմ-
շու աղիւթէտէն էսաար մաղաէտ,
լիմբէրաթօրուն միլապաթ խտէպ-
մէնի էսպապլըն իսթիհաթաւն իպ-
րէնի խուսկիլ, վէ հաթթիտ գարնի-
եիլէ Պերլին սալաթէ խտէհէկի սե-
լէրի տէվլէրան խտիտօր :

ՏԱԽԻԼ Ի ԵԷ

Մապէյնի Հիմաեռուն ճէնա
Սիւլիքեանէ քաթիպլէրինս
Բեազղիմ պէյ էֆէնտիե թէպտի
իքինճի րիւթպէտէն նիշանը ալի
մանի .

Պանգը Օսմանի տիրելթօրու
Ֆօսթէրին մատամսարնա պիրի
ըլթպէտէն Շէֆագաթ նիշանը Հ
մահունու իհսան պուլրուլմու, տո

ՍՈՒՆԱՓԷՐ միւսթէշիֆէտէն եւ
բիւտաէ, թօքճու վէ սիւարի
պիլիանընտան 12 զապիթիւ Սյ
նիստա պիւնիւք մանօվրաւ
կէօրմէք իւզրէ միլիթիսպօ ռուտ
ղու եազըրաթ յուլա, միւսմիլէյ
միւն մագաւթ ճէլիլ Սէքաբաբէրի
պու տէֆա խարճաշարը պիլ ի
իպու բազար կիւնիւ աղիսէթ

Հագեցնեմա մագամը միշարիլէյհա-
տան էմը իթա պուլթուլմուշ տուր :

Պիւքրէշտէ պոլլունան Ալէգօ բա-
շանըն օրատա գալմաերպ տինար
ախէրէ կիտէճէկի մէրօի տիր :

Թիւսավէկնտիկեար վիլաեթի մէ-
հարիսի առիեհնին թահգրգը ահ-
գալինէ մէուր օրուպ, էվլէյի կիւ-
ճէրատտիէ կէլիշ օւն մահէ-
մէյի թէմեիշ հուգուգ դըսի ա-
գասընտան Կարապետ էֆէնտի, պո-
պապտէ թանդիմ էիմիշ օրտուգո-
լայիշայէ, տինքի կիւն Սուլիէ նե-
գարէ թանէ թադաթի թիմի տիր-

Մալուհը միւնէվէֆա Տիեարալէ
քիւրի Սըղզը էֆ֊ ֆանճայի մէշուրէ
մինի իւլգատ սէպէպ օլալլար տալլը
սու լաճըք օւլաճըք հիւրէ, հարկէ
հիււ Մահաճըյի յիւնաճիթ տէ թէպլի
խոխէճէի ճիհէթէ, կերէք ը յիւ
մահճէմէ Վարաք էֆէնտի հազըթի
լէրի, վէ կերէք հէյեթի մահճէ
միւզաքէրէ օտաւընտա ազտըր միւ
զաքէրաթ իլլիմլի, վէ մահճէմէ ա
չըլարաք, հէք զէմանտա զիհտա
սաթիկա պլի վիւրուտ, մէվըրի մախ
սուպարընտա օթուրմուշ իսէ տէ
մուշախարնէ զապլիք քեաթիլլի, ու
վաճճէհէ յի ումուսիեթտէ, թէպլի
զաւարըն եէվալ արնէր թէէխը գը
րաւորդըն իրաճաէ իթիմի տըր:

Պանգը Օսմանի տիրեթորու :
 Ծովածեր, զեզենսիյէ պերապեր մէ
 զոռնէն Էվրօքաեա կիթմէր իւզ
 Մարսիլա թարիդիյէ Տէրսաստէ
 տէն Հարէթէթ իթմի, տիր :

Ինկլիթերբա գրախոսներն էլ
 ճի ահեհի գուուտիեհի հասեպիլ
 ապաֆրանկա յունիսին Չխնի կի
 նիս Գատը քեօյիւնտէ միւթեմէքքի
 պիլճիսմէ Ինկլիթերբա թէպտա
 թարափրանտա Ինկլիթեմեմեֆի
 սըը Ուկիւրաւ Ուայթ Իլէ զեվճեհին
 թեհթը հիմանեհիւնտէ օյարադ գ
 բիեհէյի մէգըիւրեմէ Մ. Վիթալ
 պիւնիւք պաղչեմանտէ պիբ գիեմա
 թէրթիպ խոլիպ, հաւորթը, միւ
 թեհճիյն փիլ ֆուգարանա թէվզի
 յունաճաղը խաղչը վէրիիսիւն

Խորզալ շէրփին զհետքէթի կինն
Յընտղըլ էհալսխնտէն պիր գատ
զաթը հագըէթի Բատիլահհնին
ըպպարըն եագըապարագ, պ
զէնի իլէ կիւզէճէ ինչնսիշ պիր հ
լընը արպպահտ աթմըլ, իլէ զուհ
լնըն իյնտէ թօթու. իլէ թուրթու
ըսլմըն պիր արզըհըլ պուրնտ
պուտտ, մէգպուրէ քէնտի հալը
ֆիլանէսին արզ, իլէ մուպէնէ
ճէլէլէլ Շահաննէի իսթիւհամ
լէմըլ օլմըղէ, թըրաթըլ Շահանէս
պիր իսթէնէնէ պպարըն իհաւ, իլէ ի
սթիւթտէ պուրթմըշ տուր

Ինչվի՞ն մեղքերուտէ, իսկանայո՞ր
Հոճա-բաշատս վազը պիւր ինչ
մեղքէնպի շակիլտանը տալիս, կ'
զերկեանէ՞ն հարցէ՞ր Ռոսիան
տիգիլէրէք, «Բատիշանքմ չօգ. ի
շա՞ն տուտառըն էյֆա իկտիքըրէ
տէն, բէշտիլէրէն 150 լիրա իհ
պուրճուրճուր տուր:

Մէշէուր Մ. Ա. տը Ռօյիլտին, չու
հանտէ Համտա պուլունուպ, Սու-
րիէնին պաղը պիւնիւ շէհիթէրինի
գիւարէթտէն ոսնրա Տէրսաատէթի
կէլէճէկի մէրպի տիթ:

[illegible]

Աշարըն միւղաեէտէ վէ իհայէսի
հագգընտա տըր.

33. Մատտէի սապղը ժմւնդիպն
ճէ թօքտան միւղայիտէ վէ ինչայս
մէնազ օլան աշար՝ լիվա իւզեդինն
միւղայիտէ օլունուր իսէ, լիվա մէն-
այիս իտարէնի, վէ զազանս միւղ-
այիտէ օլունուր իսէ, զազա մէնյիս
իտարէս՝ մէվզըն միւղայիտէ տիր
Աշարը մէզքիւրէնէն բէյ վուրմազ
իտիմէնէնլը՝ բէյդերինի վազթը իլ-
մէվզըն միւղայիտէնէ պէնան իթմէ-
լէրի վէ պազա՝ մահէլիսն պուրուն
սուղազ ճայտէ տախի պուրուն
սուղազըն մահէլլ հիւքիւմէթինէ քէ
զալիք վազթը միւրաճասլիվա, մէվ-
զըն միւղայիտէնէ թէլէկրաֆ չէք
տիրմէլէրի լազըն կէլիպ, պիրինճ
միւրտուէթի միւղայիտէնն խիթի
հիւնիւս սաթթ 11 է գատար մէ-

վէ օրաւա սայիր մահէլէրտէն պիլ
տիրիլէն բէյլէրին էն եիւքսէկի՝ ս
բէյ իթիպար օլունուպ, տիկէր թա
լիպլէր քէֆօլ ետ իթմիշ օլսու
օլմասուն վէ մուխապէրէ խիթա

գաթիլէ զարարտատէ չնկիլիլի Գա
րարտատէսի չնկիլիլիքանն սոնը
100 տէ 1 զամմի իլէ իքինճի մի
զայիտէ աշլըմատար գճա, պաշապ բէ
զագուլլ օլունմանտանաղը կիպի,
քինճի միգզայիտէնինն սոն կիւն
ստաթ 11 տէ թէգարուր իտէն
եիւքանք պէտէյլ սոն բէյ իթիպպ
օլունարաթ, մուխապէրէ խիթա
պուլուն պուլմապլէ, իհալէ օլուն
սուր, վէ կէրէք մէյվիլն միւր զուր
տէտէ օլուպ տա վազթը իլէ տազ
եիւքանք պէտէյլ վիրմէմիլլ վէ կէրէ

Թեկէնրաքարը ընդէն կըստնէր իմ
11 տէն հվէէն մեկզքը միւ գաղտնի
վարը օրմամբ օյնս միւլթիմէյմէր
հազգէր սազըմ օլուր: Շու գ
տար քի, գարարտատէ վէ եսխ
իհալէ կըննը հսպապը միւհպ
ըէյէ մէպին Թեկէնրաք մուխապ
ըէսի միւնգաթի օլարաք, օ կը
սապալտանս ազշամ գատն
պիր Թարաքիս մուխապէրէ օլու
մամիլ պուլունուր իսէ, միւտտէ
միւղպիտէ պիթթապ միւմթէտ
լուպ, զիքը օլու:նան հսպապը միւ
պիրէնին գոյիլ օլմաընտան իթիպ
ըէն ՅԱ սաաթ սննրս գարարտա
վէ եսխոր իհալէ մուսամէլէսի ին

34. Հէր քեօեհին աշարը իհա
օրունսողգճա, քէօյ վէ միւլթէգ
մին իսիմէրի իլէ թարիլի իհանգս
միւլէյիս բուսուլասը հիւքիւմ
գօնաղընա թաւիլգ օրունաաղը
պի, պու բուսուլանն պիւր սու
թի՝ մէ քուրի իտարը մէօհըրիւ
մախթիւմ (մէօհըրլիւ) օյարաք. գ.

մագ.ամբ. գազա թարափընտան վագր
կէվէ.սփզին գարեեւէյբէ իրաւ
լունանագ. Ո՛ր լիթէլիմն թաալը
իպիւիաւր թիմէմէսինտէն վէ.քէզիլի
էրէրն թարիւի իհալէի պիւնէմէլէր
տէն տուաւ պիրքէ.ոյին հարմարե
գաւորըրըմսեք իտ թէլէֆաթ վո
գուա կէտիկի հալտէ, մէսու լիեեթ
թարիւի իհալէեի վագթը իլէ իա
պէր վիրմէեէն գայմագամա ալի
տէր

35. — Աշարըն միւլգայտէ վէ իհալ լէսինէ տէկին իտրաք իտէն (եւթիշէն) մէյվէ կիպի միւլթէֆէրրի մահսուլաթ՝ մէնիւիսի իտարէտէն մէ մուր թաշեկինի իլէ թաաշլըր իթթոլ ըրլերէք, հարալաթ տէֆթէրլեր միւլթէգիմէ իթա օրլունուր, Պասի հաւըն սայիր մահսուլաթմէն, թաաշլ իր իլին տախի միւլթէգիմէր քէօլ լէրէ վազթ ու զեմանիլլէ կիտերէ վէ եախօտ առամ կէօնտէրէք, մահսուլը թաաշլըր իլլէմէկէ մէ պուր տըրլաթ, Պիր քէօլ էհալի հարմանալընըն հազըր օյտուղունէ վէ հարման իտիւմիլլալըմ կէլմէ եհն սայիր մահսուլաթմէն իտրա իլլէտիկինի միւլթէգիմէ խապէր վի տիլլէրինտէն իթիպարէն 3 կիւն տէկին միւլթէգիմ կիտիպ վէ եա տամ կէօնտէրիպ, մահսուլըր թաաշլ իր պաշլամատարըն հարտէ, թաաշաֆ գըր ուսուլ օլան միւլաթիքի միւլաշլ ըրիէէ միւլթէգիմէ պիտ օլմազ, իւրէ իխթիւրա մէնիլիսի թարաֆընտ մահսուլըր թաաշլըր վէ սէպիլը տէ թէր իտիլերէք, էհալի մալինի գը տըրըրմաւընա լուխաաթ վէրիլի Պունտան աօլաւըն միւլթէգիմին կի պիր կէօնա իտտուաաթ մէսմու. օլ մաւաւաաղը միօթիլլի, մէյ վիլ վէ սէ գէ կիպի շէլլերի միւլթէգիմ վազթ իլէ թաաշլըր իթմէեիպ աէ մահսուլ թօքլանտըգտան սսնրա քէնտի վէ եա առամըր թաաշլըրէ միւլապարէթ իլլէր իսէ, սահիպի մալին իֆա տէսինէ գաւանաթ իթմէկէ մէնզալ տըր :

36. - Պիր գաղանքն հասի օրոտ
զու գարեկէլէրին ումումընը
եախօտ պաղըսընը պէտէլթըր է
ըրեւնէսի՝ հատար լաբըզընը պուր
մամազ հասէպլըյն, իհայէն գաթ
եղէյրի իծրա գլընմանեարազ
գազանըն պաշըր մահսուըր իտրաք
լէ, վազթը հըստտ վէ հարման է
լու իլյէտիկի հայտէ, էմանէթէն
տարէսինէ թէչէպպիւս օրունանա
վէ թաաշլըն է պէտ օլունոուզու թ
րիխտէն, ի կիւն մըրուրէնէ գատ
պու գարեկէլէրին էվվէթը թա
պի վէ եախօտ զուհուր իտէճէք
կէր պիրիսի՝ պէտէլիսի տէֆաթը
(պիրիսի) վի եախօտ պիլմիկան
տէ հատար լաբըզնա իլպազ իյ
տիկի հայտէ, իհայէն ճալիզ օլ
իսէ տէ, թապիսն օրունան ճալիզ
միւտտէթ կէլտիքտէն սծնրա, գա
վուգու պուլաս տախի գապու
լունմանեանազ տըրը 5 կիւն իլի
թալիպի զուհուր իտիպ տէ իհայ
սի իծրո օլունան գարեկէլէրին
միւտտէթտէ իհէ քիւնթթէ մահէլ
մարիֆէթիլլէ թաաշլըն վէ թաա
խտիլէն մահսուընըն միւլթէզիմ
ըաֆընտան թէքըրա թահրիըրնէ
եամ՝ օրունմանեպ տէվը օրունան
տէֆըլէրի մանրպիսնէ գապուր
լէնէճէք տիշ, Պու լէճէլէն, իհայ

ձեռամեկի թի աղ ղլան երևըլէր պիւս փարզ հէր գաթարտա գապուլ օրոնուր: Լաքիւն ճէսամէնթիլ երևըլէր՝ Տէրսաառէթ իէ Մաքըրի
քէօլ ետալուտ անտէն էօթէլէ իլլէեէն գաթարարտա գապուլ օրոնաճաղ տըր:

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՐԻԵԹԻ